

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.I.236/2016/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csere Katalin, a tanács elnöke

Dr. Soós László, előadó bíró

Dr. Vaskuti András, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. június 28.

Az ügy tárgya: rablás büntette

Terhelt: II. rendű

Elsőfok: Marcali Járásbíróság, 4.B.224/2012/5., zárt tárgyalás, ítélet, 2013. április 24.

Másodfok: Kaposvári Törvényszék, 2.Bf.301/2013/11., nyilvános ülés, ítélet, 2013. október 8.

Az indítvány előterjesztője: II. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a Marcali Járásbíróság 4.B.224/2012/5. számú ítéletét és a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.301/2013/11. számú ítéletét II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A II. rendű terheltet a Marcali Járásbíróság a 2013. április 24. napján kihirdetett 4.B.224/2012/15. számú ítéletében bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett rablás büntetettében [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont] és társtettesként elkövetett magánlaksértés büntetettében [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (4) bekezdés], ezért öt halmazati büntetésül kilenc év fegyházra és kilenc év közügyektől eltiltásra ítélte, valamint vele szemben 350 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el. Rendelkezett továbbá az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről,

a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

- [2] A védelmi fellebbezés alapján másodfokon eljáró Kaposvári Törvényszék a 2013. október 8. napján meghozott 2.Bf.301/2013/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva, pontosította az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására, valamint a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket, egyebekben az elsőfokú ítéletet II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

- [3] A jogerős határozatok ellen a II. rendű terhelt terjesztett elő, a törvényi jogcím megjelölése nélkül, felülvizsgálati indítványt.
- [4] Ebben azt sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok a magánlaksértés büntette tekintetében előterjesztett magánindítványt joghatályosnak tekintették és bűnösségét e bűncselekményben is megállapítva, vele szemben halmazati büntetést szabtak ki. Véleménye szerint a magánlaksértés miatt a sértettnek, mint magánvádlónak kellett volna fellépnie, és ezt a bíróságoknak külön eljárásban kellett volna elbírálni.
- [5] Sérelmezte továbbá, hogy utóbb a Marcali Járásbíróság a 4.Beü.73/2015/3. számú összbüntetési ítéletében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét a szabadságvesztés büntetés kétharmad részét követően határozta meg, így a Kaposvári Törvényszék az 1.Beüf.285/2015/2. számú másodfokú összbüntetési ítéletében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét a szabadságvesztés négyötöd részének kitöltését követően tette lehetővé. Ennek alapján az ügy felülvizsgálatát indítványozta.
- [6] A Legfőbb Ügyészség az indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a feltételes szabadság kedvezményével összefüggő részében az indítvány törvényben kizárt, mivel nem felülvizsgálati ok, ha az alapügyben eljáró bíróság nem, vagy törvénysértően határozta meg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját.
- [7] A magánlaksértés kapcsán előterjesztett magánindítvány és vád törvényességével kapcsolatban pedig álláspontja szerint a terhelt által állított törvénysértés nem következett be, mivel a sértett a terheltekkel szemben a törvényi határidőn belül joghatályosan terjesztett elő magánindítványt, és a magánlaksértés bűncselekménye bár magánindítványra üldözendő, de közvádas bűncselekmény; ezért e bűncselekmény miatt az ügyésznek, mint közvádlónak kell vádat emelnie. A jelen ügyben a vádiratot az arra legitimációval rendelkező ügyész nyújtotta be, és a vád kiterjesztésére is a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 310. § (1) bekezdésében foglalt előírások betartásával került sor.
- [8] Bár az elsőfokú bíróság elmulasztotta a Be. 310. § (3) bekezdésében foglalt azon kötelezettségét, hogy indítványtételi jogot biztosítson a terhelt és védője részére, ez relatív jellegű,

felülvizsgálatot meg nem alapozó eljárási szabálysértés.

- [9] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat a II. rendű terhelt tekintetében hatályukban tartsa fenn (BF.267/2016/1.).

III.

- [10] A Kúria a felülvizsgálati indítvány elbírálására, minthogy azt nem a II. rendű terhelt terhére terjesztették elő, tanácsulést tartott, melyen a megtámadott határozatokat a felülvizsgálati indítványban megtámadott részében és az indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül. Emellett a Be. 423. § (5) bekezdése alapján vizsgálta a 416. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott eljárási szabálysértéseket is, illet azonban nem észlelt. A Kúria e körben megjegyzi, hogy az elsőfokú bírósági tárgyalásról a nyilvánosság kizárására a tárgyalási jegyzőkönyvek szerint csak a 2012. november 7. napján megtartott tárgyaláson került sor, a 2013. április 17. és 24. napján megtartott tárgyalás a jegyzőkönyvek szerint nyilvános volt. A nyilvánosság kizárásának jogalapját az elsőfokú bíróság a Be. 237. § (3) bekezdés a) pontjára alapította, és ez az ügy tárgyra és az eljárásban résztvevő sértett személyére figyelemmel a Kúria megítélése szerint indokolt volt.
- [11] Megállapítható az is, miszerint a vádirat tartalmazza, hogy a 2012. május 7. napján elkövetett cselekmény miatt a sértett másnap, 2012. május 8-án joghatályos magánindítványt terjesztett elő.
- [12] A vádiratban a Marcali Városi Ügyészség a II. rendű terheltet felfegyverkezve elkövetett rablás büntettével vádolta, a vádat a tárgyaláson eljáró ügyész a 2013. április 24-i tárgyaláson terjesztette ki a minősített magánlaksértés büntettére is. A vádirat 1. pontja egyébként a magánlaksértés bűncselekményének megállapításához szükséges alapvető tényeket tartalmazta, ezért a vád és annak kiterjesztése törvényes volt. Kétségtelen azonban, mint ahogyan arra a Legfőbb Ügyészség átirata is rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 310. § (3) bekezdése ellenére nem hívta fel a terheltet és a védőt, hogy a tárgyalás elnapolását kérik-e. Tény azonban az is, hogy sem a II. rendű terhelt, sem kirendelt védője ilyen indítványt, vagy az ügy elkülönítésére irányuló indítványt nem terjesztett elő.
- [13] Összességében tehát a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt eljárási szabálysértést az eljáró bíróságok nem valósítottak meg.
- [14] A felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben alaptalan.
- [15] A terhelt a felülvizsgálati indítványában a Marcali Járásbíróság 4.Beü.73/2015/3. számú, illetve a Kaposvári Törvényszék 1.Beüf.285/2015/2. számú összbüntetési ítéleteinek a feltételes szabadságra bocsáthatósággal kapcsolatos rendelkezéseit támadta. A Be. 416. § (1) bekezdése szerint felülvizsgálatnak csak a bíróság ügyszöke határozata ellen van helye.

- [16] A Be. 257. § (1) bekezdése értelmében a bíróságnak az a határozata ügydöntő, melyben a vádról, illetőleg a vád alapján folyó eljárás lezárásáról (megszüntetéséről) érdemben határoz.
- [17] A Be. XIII. Fejezetének II. Címe pedig - ennek megfelelően - kimerítően felsorolja az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatait; ezek az ítélet, amelyben a bíróság a vádlottat bűnösnek mondja ki vagy felmenti, és az eljárást megszüntető végzés (Be. 329-332. §). Ezen túl a Be. 544. § (3) bekezdésére figyelemmel ügydöntő határozat a tárgyalás mellőzésével hozott végzés.
- [18] Az összbüntetési ítélet nem ügydöntő határozat, miután nem a terhelt bűnösségéről (büntetőjogi felelősségéről), illetve a cselekmény jogi minősítéséről rendelkezik.
- [19] Ezen kívül - mint arra a Legfőbb Ügyészség helytállóan rámutatott - , a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége körében tett ítéleti rendelkezés a felülvizsgálati eljárásra nem ad alapot, különösen azért, mert a Be. 416. § (4) bekezdésének c) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés különleges eljárás (a Be. XXIX. Fejezetének I-II. Címe) keretében orvosolható. Ha a bíróság a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatban nem a törvénynek megfelelően rendelkezett, ez a Be. 557. §-a szerinti különleges eljárásban indítványozható. E kérdésben azonban nem a Kúria, hanem az alapügyben első fokon eljáró bíróság határoz [Be. 555. § (2) bek. b) pont].
- [20] Az 1978. évi IV. törvény 183. § (1) bekezdése szerint a törvény 176. §-ában meghatározott bűncselekmény (magánlaksértés) elkövetője magánindítványra büntethető. A korábbi büntető törvény 31. § (2) bekezdése szerint a magánindítvány előterjesztésére a sértett jogosult. A Be. 173. § (1) bekezdése szerint a magánindítványra üldözendő bűncselekmény miatt csak a jogosult feljelentése alapján indítható büntetőeljárás, a (3) bekezdés szerint pedig a magánindítványt attól a naptól számított harminc napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekmény elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett. Bármely olyan nyilatkozatot, amely szerint a magánindítvány előterjesztője az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni. Mint azt a Kúria az előzőekben már rögzítette, a sértett a sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt az elkövetést követő napon magánindítványt terjesztett elő.
- [21] A magánindítványra üldözendő bűncselekmények miatt a közvádlónak kell vádat emelnie, ha a Be. 52. § (1) bekezdésében fel nem sorolt bűncselekményekről van szó. A magánlaksértés bűncselekménye a magánvádra üldözendő bűncselekmények törvényi felsorolásában nem szerepel, ebből következően a vádemelésre az ügyész, mint közvádló jogosult. Ezért a felülvizsgálati indítványnak ez a kifogása, hogy az első fokon eljáró bíróság a magánindítványt befogadta, annak alapján a II. rendű terhelt bűnösségét a rablás büntette mellett a magánlaksértés büntetében is megállapította, és ezzel az eljárásával törvényt sértett, alaptalan.
- [22] A Kúria megjegyzi még a következőket: a Be. 72. § (2) bekezdése

szerint egyesíteni lehet azokat az ügyeket, amelyek együttes elbírálása az ügyek tárgyára vagy az eljárásban résztvevő személyekre tekintettel célszerű. Ugyanakkor jelen esetben nem egyesítésről volt szó, hanem arról, hogy a II. rendű terhelt a 2012. május 7. napján tanúsított jogellenes magatartásával megvalósította mind a magánlaksértés büntettét, mind pedig a rablás büntettét (valóságos anyagi halmazat). Az ilyen esetekben pedig, amikor az elkövető a kifejtett magatartásával több bűncselekmény törvényi tényállását is megvalósítja, egy eljárást kell indítani, és ebben az egy eljárásban kell a terhelt által elkövetett valamennyi bűncselekményt elbírálni (bűnhalmazat). Ennek következménye pedig, a büntetőjogi felelősség megállapítása esetén a halmazati büntetés. Az eljáró bíróságok tehát akkor sértettek volna törvényt, ha az egy magatartással megvalósított két bűncselekmény miatt külön-külön eljárásokat folytattak volna le.

- [23] Mindezek alapján a Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva a megtámadott határozatokat Tóth István II. rendű terhelt tekintetében a 426. § alapján a hatályukban fenntartotta.

IV.

- [24] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. június 28.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Vaskuti András s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

AIné írnök